

Obsah

Předmluva	V
Úvod	VII
Seznam zkratек	XIII
Seznam obrázků	XXI
Seznam tabulek	XXIII
1. Specifika trhu práce a základní teoretická východiska jeho zkoumání ...	1
1.1 Lidský kapitál	2
1.1.1 Lidský kapitál versus sociální kapitál	5
1.1.2 Měření lidského kapitálu	11
1.2 Ekonomie trhu práce	16
1.2.1 Keynesiánské pojetí trhu práce a nezaměstnanosti	16
1.2.1.1 Původní keynesiánský model trhu práce	16
1.2.1.2 Nová keynesiánská ekonomie	18
1.2.2 Trh práce a nezaměstnanost z pohledu klasické ekonomie	20
1.2.2.1 Klasický model trhu práce a teorie rozdělování	20
1.2.2.2 Neoklasická a nová klasická ekonomie	23
1.2.3 Model nákladů vyhledávání a jeho aplikace na trh práce	26
Shrnutí	28
Klíčová slova	29
2. Sociální politika Evropské unie	31
2.1 Vznik a vývoj evropské sociální politiky	31
2.1.1 Význam mezinárodních dokumentů pro formování sociální politiky ES	32
2.1.2 Vytváření evropského sociálního prostoru	33
2.1.2.1 Jednotný evropský akt	35
2.1.2.2 Komunitární charta základních sociálních práv pracovníků	36
2.1.2.3 Smlouva o Evropské unii a dva přístupy k sociální politice	37

2.1.3 Vliv globalizace na další směrování sociální politiky	38
2.1.3.1 Bílá kniha – Evropská sociální politika.	38
2.1.3.2 Bílá kniha – Růst, konkurenceschopnost a zaměstnanost.	39
2.1.3.3 Evropská strategie zaměstnanosti	42
2.1.4 Sociální politika a politika zaměstnanosti v 21. století	44
2.1.5 Nástroje a instituce EU k realizaci sociální politiky	46
2.2 Sociální politika a politika zaměstnanosti jako součást strategie hospodářského rozvoje EU	51
2.2.1 Lisabonská strategie	51
2.2.2 Strategie Evropa 2020	55
Shrnutí	59
Klíčová slova	60
3. Evropský trh práce – aktuální otázky a trendy	61
3.1 Proces globalizace a jeho vliv na trh práce	61
3.1.1 Globalizace – základní vymezení pojmu	61
3.1.1.1 Hlavní názorové proudy	62
3.1.1.2 Tři dimenze globalizace.	64
3.1.2 Globalizace práce jako důsledek liberalizace obchodu	66
3.1.3 Pracovní síla – faktor ekonomického růstu a konkurenceschopnosti	69
3.1.3.1 Produktivita práce a její vliv na konkurenceschopnost	70
3.1.3.2 Znalosti – předpoklad ekonomického růstu a konkurenceschopnosti	73
3.2 Nezaměstnanost – chronický problém evropského trhu práce	78
3.2.1 Základní pojmy a metodika	78
3.2.2 Příčiny nezaměstnanosti a její vývoj	80
3.2.3 Nezaměstnanost – příčina marginalizace některých skupin obyvatelstva	85
3.2.3.1 Nerovné postavení žen na trhu práce	85
3.2.3.2 Starší pracovníci na trhu práce	90
3.2.3.3 Mladí pracovníci na trhu práce	93
3.3 Význam vzdělání pro uplatnění jedince na trhu práce	97
3.3.1 Růst nároků na kvalitu pracovní sily, nesoulad mezi nabídkou a poptávkou	101
3.3.2 Trendy ve vytváření pracovních míst.	102
3.3.3 Růst kvalifikací a riziko polarizace práce	104
Shrnutí	106
Klíčová slova	108

4. Koncept flexicurity – účinný nástroj snižování nezaměstnanosti?	109
4.1 Podstata konceptu	109
4.2 Flexibilita na trhu práce	112
4.3 Systémy sociální ochrany	119
4.3.1 Typologie sociálních států	120
4.3.2 Krize evropského sociálního modelu	122
Shrnutí	126
Klíčová slova	127
 5. Český trh práce – vybrané problémy a perspektivy	129
5.1 Česká republika – součást evropského hospodářského prostoru	129
5.1.1 Národní program reforem ČR	130
5.1.2 Národní cíle v oblasti zaměstnanosti a vzdělání	132
5.2 Makroekonomické souvislosti trhu práce	134
5.3 Vybrané problémy českého trhu práce	139
5.3.1 Nezaměstnanost	140
5.3.2 Velké rozdíly mezi regiony	145
5.3.3 Nízká mobilita pracovních sil	149
5.3.4 Nesoulad nabídky a poptávky na trhu práce z hlediska kvalifikační struktury	153
5.3.4.1 Vzdělanostní struktura	153
5.3.4.2 Nesoulad nabídky a poptávky	157
5.3.4.3 Kvalita terciárního vzdělávání	159
5.4 Doporučení pro subjekty na českém trhu práce	161
5.4.1 Doporučení pro subjekty veřejného sektoru	161
5.4.2 Doporučení pro subjekty soukromého sektoru	165
Shrnutí	167
Klíčová slova	168
 Závěr	169
 Literatura	175
 Rejstřík	195
 Abstrakt	201
Klíčová slova	201
 Abstract	203
Keywords	203